

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 28.10.2009
COM(2009) 586 final

**COMUNICARE A COMISIEI
CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI
SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR**

Dividendul digital, sursă de beneficii sociale și creștere economică

{SEC(2009) 1436}

{SEC(2009) 1437}

**COMUNICARE A COMISIEI
CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI
SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR**

Dividendul digital, sursă de beneficii sociale și creștere economică

(Text cu relevanță pentru SEE)

CUPRINS

1.	Este timpul să acționăm la nivelul UE în privința dividendului digital	3
2.	Pași spre un obiectiv comun.....	5
3.	Acțiune imediată pentru obținerea primelor beneficii	6
4.	Măsuri care necesită o decizie strategică	8
5.	Spre noi îmbunătățiri în utilizarea dividendului digital	10
6.	Concluzie.....	11

1. ESTE TIMPUL SĂ ACȚIONĂM LA NIVELUL UE ÎN PRIVINȚA DIVIDENDULUI DIGITAL

Trecerea de la analogic la digital în domeniul televiziunii terestre în Europa va elibera frecvențe radio de mare interes, datorită eficienței sporite a transmisiei digitale. Acest „dividend digital” are un potențial considerabil de a oferi o mare varietate de servicii, deoarece semnalele radio din respectiva bandă de frecvențe pot parcurge distanțe lungi, iar echipamentele pot fi utilizate cu ușurință în interiorul clădirilor. Pentru Europa, aceasta este o ocazie unică de a răspunde cererii tot mai mari în materie de spectru de frecvențe radio, în special de a furniza servicii de bandă largă pe suport radio în zonele rurale, acoperind astfel breșa din domeniul tehnologiei digitale și de a promova adoptarea de noi servicii pe suport radio, cum ar fi noua generație de servicii mobile de bandă largă, precum și de a sprijini dezvoltarea radiodifuziunii terestre. Dividendul digital poate deci să contribuie în mod semnificativ la atingerea obiectivelor de competitivitate și creștere economică ale strategiei de la Lisabona și să satisfacă anumite nevoi importante de natură socială, culturală și economică ale cetățenilor europeni.

Spectrul de frecvențe al dividendului digital¹ va deveni disponibil pe întreg teritoriul Europei într-un interval de timp relativ scurt, deoarece toate statele membre trebuie să finalizeze operațiunea de abandonare a televiziunii analogice până cel târziu în 2012². Este esențial să se profite de acest moment favorabil pentru a se asigura un nivel adecvat de coordonare pe ansamblul Uniunii Europene, pentru a exploata din plin toate beneficiile sociale și economice care derivă din accesul la acest spectru de frecvențe radio și pentru a stabili o „foaie de parcurs” clară pentru toate statele membre, ținând cont de faptul că fiecare stat progresează într-un ritm diferit, dictat de propria situație națională.

În consecință, Comisia expune în prezenta comunicare o serie de propuneri pentru o abordare comună a dividendului digital în Europa, astfel încât să devină posibilă obținerea de progrese imediate în rezolvarea chestiunilor urgente, acordând totodată atenția cuvenită aspectelor strategice cheie și problemelor pe termen mai lung, care trebuie să facă obiectul unei decizii colective. Ea se bazează pe Comunicarea Comisiei din 2007 asupra dividendului digital³, care sublinia necesitatea unei astfel de abordări comune, precum și pe Concluziile Consiliului⁴ și pe Rezoluția Parlamentului European⁵ adoptate ca răspuns la această inițiativă strategică.

Criza economică a scos clar în evidență necesitatea obținerii de progrese rapide în ceea ce privește aceste propuneri, în special în privința punerii la dispoziția comunicațiilor pe suport radio a unei cantități suficiente de spectru de frecvențe radio. Aceste servicii și tehnologii reprezintă veriga cea mai dinamică din lanțul inovațiilor tehnologice și sunt esențiale pentru a obține noi creșteri ale eficienței și reducerea costurilor în toate sectoarele economiei. Ele reprezintă deci unul dintre motoarele principale ale relansării economice.

¹ Provenind din segmentul de bandă UHF (470-862 MHz) în care transmit majoritatea serviciilor terestre de radiodifuziune.

² Cinci state membre au trecut deja la televiziunea digitală: Germania, Finlanda, Luxemburg, Suedia, Țările de Jos, la fel ca și cea mai mare parte a altor două state membre, Belgia și Austria.

³ COM(2007) 700 - „Să beneficiem pe deplin de dividendul digital în Europa: o abordare comună a utilizării spectrului de frecvențe eliberat prin trecerea la tehnologia digitală.”

⁴ Concluziile Consiliului din 12 iunie 2008.

⁵ Rezoluția Parlamentului European din 24 septembrie 2008 [2008/2099(INI)].

Comisia a recunoscut importanța infrastructurilor de bandă largă de mare viteză pentru un mare număr de realizări care sunt esențiale tranziției către o economie digitală a cunoașterii dinamică și cu emisii reduse de carbon⁶. Planul european de redresare economică⁷, care a fost aprobat de Consiliu, a stabilit deja pentru conexiunile de bandă largă un obiectiv de acoperire de 100%, care trebuie atins între 2010 și 2013⁸. Aplicațiile pe suport radio joacă un rol foarte important în cadrul acestui proces, în special în ceea ce privește furnizarea de servicii de bandă largă pe suport radio în zonele rurale, unde infrastructurile cablate sunt nepRACTICE, precum și în stimularea adoptării serviciilor mobile de bandă largă de către toate categoriile de cetățeni. Practic, pentru a dispune de resursele de spectru necesare acestor aplicații, trebuie asigurat accesul cât mai rapid la radiofrecvențele dividendului digital, deoarece aceasta este porțiunea de spectru cea mai mare și mai bună care va deveni disponibilă în Europa, în viitorul apropiat.

Deschiderea spectrului aferent dividendului digital pentru diferite servicii oferă în special operatorilor de rețele de bandă largă pe suport radio ocazia de a avea acces la un spectru de frecvențe radio prețioase. Acest lucru poate conduce la o concurență mai eficace în domeniul furnizării de servicii de bandă largă⁹.

Extinderea resurselor de spectru va crea un cadru favorabil inovației. Domeniul care prezintă oportunitățile cele mai clare pentru inovare este cel al radiodifuziunii, deoarece dividendul digital oferă mari porțiuni de spectru operatorilor de radiodifuziune, permițându-le să-și dezvolte serviciile. Vor apărea de asemenea numeroase oportunități în sectoarele axate pe servicii, cu beneficii sociale considerabile, în domenii cum ar fi sistemul sanitar, e-învățarea, e-guvernarea sau e-accesibilitatea și în sectoarele unde întreprinderile mici și mijlocii pot să profite de acces sporit la economie.

Conform unui studiu recent al Comisiei¹⁰, realizarea unei coordonări adecvate a spectrului dividendului digital la nivel european până în 2015 ar permite creșterea impactului economic al dividendului de la 20 la 50 de miliarde de euro, într-un interval de 15 ani, în funcție mai ales de nivelul real al cererii viitoare de servicii avansate cum ar fi radiodifuziunea terestră și comunicațiile de bandă largă pe suport radio.

Factorii de decizie politică sunt acum pe deplin conștienți de avantajele obținute profitând de această oportunitate într-o perioadă de relansare economică. Dezbaterile având ca obiect crearea de sinergii între statele membre și modalitatea de asigurare a unei coordonări eficiente a spectrului s-a intensificat pe parcursul ultimelor luni și acum e timpul să acționăm împreună, fără întârzieri.

⁶ A se vedea, de exemplu, COM(2006) 129, Comunicarea Comisiei privind reducerea decalajelor de acces la conexiunea în bandă largă.

⁷ COM(2008) 800; a se vedea de asemenea *Concluziile Președinției*, Consiliul European, Bruxelles, 12 decembrie 2008.

⁸ Consiliul Competitivitate, *Documentul de prezentare a punctelor-cheie*, martie 2009.

⁹ Procedurile de asignare a radiofrecvențelor trebuie să fie obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale pentru a se evita denaturarea concurenței, în mod special prin atribuirea inegală a spectrului.

¹⁰ Studiul Comisiei *A European approach to the digital dividend* („O abordare europeană a dividendului digital”) din septembrie 2009, efectuat de Analysys Mason, DotEcon și Hogan&Hartson.
http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/radio_spectrum/documents/studies/index_en.htm#digitaldividend2009

2. PAȘI SPRE UN OBIECTIV COMUN

2.1. Etape pregătitoare la nivel politic comunitar

Primii pași

În 2005, în Comunicarea sa prezentată cu prilejul Conferinței regionale pentru radiocomunicații (RRC-06)¹¹ a Uniunii internaționale a telecomunicațiilor (UIT), Comisia considera că eliberarea frecvențelor dividendului digital în Europa este o prioritate a politicii în domeniul spectrului. Comisia a cerut ulterior să fie întreprinse eforturi la Conferința mondială pentru radiocomunicații (WRC-07)¹² pentru a se acorda serviciilor mobile un statut identic cu cel al serviciilor de radiodifuziune, obiectiv care a fost parțial îndeplinit¹³. În noiembrie 2007, Comisia a continuat prin prezentarea unei comunicări esențiale, în care se sublinia nevoia de a obține o coordonare adecvată la nivelul UE¹⁴, precum și abordările posibile în acest sens.

Pregătirea tehnică sub auspiciile CEPT

Conform cadrului de politici al UE, Comisia a cerut printr-un mandat formal contribuții de natură tehnică din partea experților statelor membre în cadrul CEPT¹⁵. În răspunsul său adresat Comisiei, CEPT a furnizat elementele tehnice esențiale necesare pentru coexistența rețelelor bidirecționale de putere medie și mică (de exemplu, rețelele de bandă largă pe suport radio) și a rețelelor de radiodifuziune tradiționale de mare putere, în porțiunea de spectru a dividendului digital. Acest lucru a condus la lucrări pregătitoare ulterioare în ceea ce privește armonizarea tehnică a sub-benzii 790-862 MHz.

Studiul Comisiei privind aspectele socio-economice

Pentru a înțelege impactul economic și social al utilizărilor potențiale ale dividendului digital, urmând diferite scenarii, Comisia a condus un studiu de mare anvergură destinat să analizeze și să evalueze diferite aspecte sociale și economice, prin aplicarea de modele economice adecvate¹⁶. Rezultatele acestui studiu au adus o contribuție esențială la elaborarea propunerilor incluse în prezenta Comunicare.

Consultări de mare anvergură

Comisia a recurs la diferite metode pentru a consulta un mare număr de părți interesate. Au fost desemnați consultanți care să intervieveze părțile interesate, au fost organizate o audiere oficială a părților interesate, două ateliere dedicate ale statele membre, a fost consultat Grupul

¹¹ COM(2005) 461 privind „Prioritățile politicii europene din domeniul spectrului de frecvențe radio pentru trecerea la radiodifuziunea digitală, în contextul viitoarei Conferințe regionale pentru radiocomunicații 2006 (RRC-06)”.

¹² COM(2007) 371 despre pregătirea Conferinței mondiale pentru radiocomunicații 2007.

¹³ Mai multe state membre au recurs la un mecanism care le permite să utilizeze banda 790-862 MHz pentru servicii de comunicații mobile, în așteptarea unei atribuirii comune cu serviciile de radiodifuziune, care va intra în vigoare în toată Uniunea Europeană în 2015.

¹⁴ COM(2007) 700.

¹⁵ Mandatul Comisiei acordat CEPT privind considerațiile tehnice referitoare la opțiunile de armonizare a dividendului digital în Uniunea Europeană.

¹⁶ Informații suplimentare se găsesc la adresa:
http://www.analysysmason.com/EC_digital_dividend_study.

pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio și, în sfârșit, a fost lansată o consultare publică privind propunerile actuale.¹⁷

2.2. Foaia de parcurs a UE, o cale practică de urmat

Concret, se propune obținerea coordonării necesare prin convenirea asupra unui „foi de parcurs *comune* a UE”, pentru implementarea unei serii de acțiuni concertate. O mare parte a acestor acțiuni trebuie să se concentreze asupra continuării creșterii calitative și cantitative a dividendului digital, dincolo de ceea ce poate fi obținut în mod individual de către statele membre. În plus, acțiunile trebuie să fie suficient de flexibile pentru a ține cont de particularitățile naționale, luând în considerare în special situațiile diferite din domeniul radiodifuziunii terestre, moștenite de fiecare țară în parte. În același timp, foaia de parcurs a UE trebuie să favorizeze convergența pe termen lung între diferitele abordări naționale, cu scopul de a sprijini inovația, de a aduce beneficii consumatorilor, de a întări piața unică și de a mări nivelul de competitivitate al UE.

2.3. Susținere din partea Parlamentului European și a Consiliului

În ceea ce privește prioritățile UE în domeniul dividendului digital, anumite alegeri importante din agenda de lucru sunt în esență de natură politică. Prin urmare, este esențială implicarea Parlamentului European și a Consiliului atât în lucrările pregătitoare, cât și în luarea deciziilor majore ce privesc părțile strategice ale foi de parcurs a UE. Spectrul dividendului digital reprezintă o ocazie fără precedent de a introduce o abordare mai flexibilă a gestionării spectrului, așadar propunerile din prezenta Comunicare vor aduce o contribuție importantă la elaborarea unei abordări strategice a politicii spectrului.

Comisia se bazează pe viitorul program strategic privind politica spectrului – anunțat în proiectul de reformă a cadrului de reglementare pentru comunicațiile electronice¹⁸, a cărui adoptare este prevăzută pentru lunile următoare – pentru a-și asigura susținerea din partea Parlamentului European și a Consiliului pentru principalele elemente strategice din viitorul viitoarea foaie de parcurs a UE în domeniul dividendului digital.

2.4. Pași înainte – Propunerile de acțiune ale Comisiei

Propunerile Comisiei, expuse mai jos, stabilesc o distincție clară între acțiunile care beneficiază deja de o susținere considerabilă și care trebuie întreprinse pe loc, pentru a atinge obiectivele strategice imediate de creștere economică și de reducere a decalajelor de acces la tehnologia digitală și pentru a adresa un mesaj clar statelor membre aflate în avangarda trecerii la tehnologia digitală, pe de-o parte, și acțiunile care necesită un acord în urma discuțiilor dintre Parlamentul European și Consiliu, pe de altă parte.

3. ACȚIUNE IMEDIATĂ PENTRU OBȚINEREA PRIMELOR BENEFICII

Pentru a avea certitudinea că dividendul digital va aduce o contribuție eficientă și oportună la eforturile de relansare economică ale UE și pentru a asigura beneficii maxime pentru

¹⁷ Rezumat disponibil la adresa:
http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecommm/radio_spectrum/topics/reorg/pubcons_digdiv_200907/index_en.htm.

¹⁸ Articolul 8a alineatul (3) (numerotare provizorie) din proiectul revizuit de directivă-cadru.

consumatori, trebuie întreprinse cât mai curând posibil două acțiuni esențiale. Trebuie de asemenea evitată apariția unei situații fragmentate între statele membre – care ar putea împiedica crearea unei piețe unice a serviciilor și echipamentelor, sinonimă cu economii de scară importante – fără a anticipa deciziile fundamentale de politică strategică care trebuie luate de Parlamentul European și de Consiliu. Aceste acțiuni urgente fac obiectul Recomandării Comisiei intitulată „Facilitarea eliberării dividendului digital în Uniunea Europeană”.¹⁹

3.1. Abandonarea completă a televiziunii analogice până în 2012

Decizia strategică de a abandona radiodifuziunea analogică a fost deja luată, dar în ciuda angajamentelor politice anterioare care stabileau anul 2012 ca dată țintă la nivelul UE, data efectivă la care se va realiza abandonarea completă a respectivei tehnologii în Europa rămâne incertă. Dat fiind faptul că dividendul digital va deveni pe deplin disponibil doar odată cu abandonarea completă a radiodifuziunii analogice, devine de importanță crucială garantarea finalizării la timp a acestui proces, în toate statele membre.

Statele membre care nu au finalizat încă trecerea la radiodifuziunea digitală sunt invitate să-și reafirme angajamentul de a abandona efectiv radiodifuziunea analogică de programe de televiziune, prin acceptarea datei de 1 ianuarie 2012 ca dată țintă la nivelul UE și să pună în aplicare toate măsurile pregătitoare necesare.

3.2. Furnizarea unui model pentru deschiderea coerentă a sub-benzii 790-862 MHz pentru serviciile de comunicații electronice prin adoptarea unor condiții tehnice de utilizare armonizate

Un anumit număr²⁰ de state membre sunt deja sau vor fi în curând în măsură să decidă deschiderea sub-benzii 790-862 MHz pentru serviciile de comunicații electronice. Ținând cont că presiunea exercitată asupra statelor membre pentru luarea de măsuri este din ce în ce mai mare și în situația în care un model comunitar de abordare coordonată nu este pus la dispoziție în cel mai scurt timp cu putință, există riscul ca piața internă să se fragmenteze și ca economiile de scară care îi sunt asociate în mod normal să fie pierdute.

Comisia intenționează să supună atenției Comitetului pentru spectrul de frecvențe radio (CSR) un proiect de decizie referitor la armonizarea tehnică a sub-benzii 790-862 MHz, conform Deciziei privind spectrul de frecvențe radio²¹, în vederea obținerii avizului de reglementare până la sfârșitul anului 2009. Această decizie nu ar obliga statele membre să deschidă sub-banda pentru alte noi utilizări, în afara radiodifuziunii, dar dacă un stat membru decide să facă acest lucru și doar în momentul în care ia respectiva decizie, el va trebui să respecte parametrii tehnici comuni.

Acest demers este conform cu poziția pe care Grupul pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (RSPG) a expus-o în detaliu în avizul său privind dividendul digital²², care

¹⁹ Recomandarea Comisiei adoptată în paralel cu prezenta Comunicare.

²⁰ Conform celor mai recente date: Austria, Republica Cehă, Finlanda, Franța, Germania, Spania, Suedia, Țările de Jos și Regatul Unit.

²¹ Decizia nr. 676/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind cadrul de reglementare pentru politica de gestionare a spectrului de frecvențe radio în Comunitatea Europeană.

²² Avizul RSPG privind dividendul digital, 18 septembrie 2009.

http://rspg.groups.eu.int/rspg_opinions/index_en.htm

recomandă Comisiei să ia măsuri urgente pentru ca partea superioară a spectrului de frecvențe ale dividendului digital (sub-banda 790-862 MHz) să fie disponibilă pentru serviciile de comunicații electronice în baza principiului de neutralitate tehnologică. Grupul pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (RSPG) recomandă de asemenea Comisiei să prezinte propunerea sa finală relativă la această sub-bandă până cel târziu la 31 octombrie 2009, cu scopul de a acorda părților interesate timpul necesar pentru planificarea investițiilor și finalizarea preparativelor tehnice necesare înaintea abandonării efective a tehnologiei analogice în 2012²³.

Este esențial ca statele membre să sprijine eforturile de reglementare vizând armonizarea condițiilor de utilizare a sub-benzii 790-862 MHz și să se abțină de la orice fel de acțiune care ar putea împiedica aplicarea măsurilor tehnice de armonizare în curs de elaborare la nivelul UE.

Preparativele tehnice necesare punerii la dispoziție a sub-benzii trebuie să includă dispoziții adecvate, pentru a se evita perturbarea funcționării echipamentelor și a serviciilor existente.

4. MĂSURI CARE NECESITĂ O DECIZIE STRATEGICĂ

Unele dintre măsurile necesare pentru a putea beneficia pe deplin de dividendul digital implică alegeri importante de natură mai degrabă politică decât tehnică și impun prin urmare implicarea Parlamentului European și a Consiliului în elaborarea orientărilor strategice cerute. Acest obiectiv se înscrie în cadrul oferit de următorul program strategic de politică a spectrului care trebuie să facă parte integrantă din viitoarea Agendă digitală europeană²⁴.

4.1. Adoptarea unei poziții comune a UE menite să conducă la o coordonare transfrontalieră mai eficientă cu statele din afara UE

Utilizarea pe viitor a benzii UHF în țările terțe care se învecinează cu UE este de importanță fundamentală, deoarece aceasta va influența modul în care frecvențele dividendului digital pot fi utilizate în statele membre afectate de interferențele transfrontaliere. Ea va influența de asemenea și alte state membre, datorită efectului de domino. În fine, măsurile luate de țările terțe învecinate vor avea la rândul lor repercusiuni în termeni de economii de scară și de gamă care pot fi realizate în regiunea respectivă cu privire la viitoare servicii inovatoare.

În acest context, următoarea Conferință mondială pentru radiocomunicații (CMR) care va avea loc la începutul anului 2012 va avea o influență decisivă asupra viitoarelor direcții strategice adoptate de țările terțe. Este prin urmare important ca statele membre să-și dovedească angajamentul față de politica dividendului digital la nivel internațional, prin susținerea unei poziții comune la nivelul UE în ceea ce privește obiectivele esențiale.

Adoptarea unei poziții comune a UE cu privire la aspecte esențiale ale dividendului digital în vederea negocierilor din cadrul CMR, susținută de Parlamentul European și de Consiliu, ar

²³ Este vorba, printre altele, de coordonarea acțiunilor vizând eliberarea sub-benzii utilizate în prezent pentru radiodifuziunea de mare putere și de organizarea asignării acestora astfel încât să se garanteze existența condițiilor propice unei utilizări inovatoare, cum ar fi serviciile de bandă largă pe suport radio.

²⁴ A se vedea *Political Guidelines for the Next Commission* a președintelui J.M. Barroso (2009) http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/press_20090903_EN.pdf

mări considerabil eficiența acțiunilor UE de asigurare a unei baze solide pentru punctul său de vedere.

Pe lângă acestea, Comisia ar putea oferi asistență de tip bilateral sau multilateral²⁵ statelor membre în negocierile lor cu statele din afara UE.

4.2. Realizarea deschiderii sub-benzii 790-862 MHz pentru serviciile de comunicații electronice pe ansamblul UE

Studiul Comisiei a analizat modul în care rezultatele economice și costurile/beneficiile variază, pentru diferite scenarii combinate de cerere și ofertă de spectru radio²⁶, pe o perioadă de 15 ani, începând cu 2012. Acest studiu a arătat că deschiderea până în 2015 a unei porțiuni a dividendului digital – sub-banda 790-862 MHz – pentru serviciile de bandă largă în toate statele membre, cu respectarea acelorași condiții de utilizare, ar crea valoare adăugată²⁷ de cel puțin 17 miliarde EUR, comparativ cu eventualele inițiative independente la nivel național, care s-ar putea ridica chiar până la 44 de miliarde EUR, în funcție de ritmul de dezvoltare al serviciilor de bandă largă pe suport radio în această sub-bandă²⁸.

Din aceste motive, studiul consideră că deschiderea sub-benzii 790-862 MHz, care face deja obiectul unor examinări în mai multe state membre, este modalitatea cea mai pragmatică de a obține beneficii imediate din utilizarea dividendului digital. Din aceleași motive, Comisia propune adoptarea de urgență a unei măsuri tehnice pentru această sub-bandă. În orice caz, această decizie de armonizare tehnică nu va constrânge statele membre să scoată din uz emițătoarele de mare putere sau să deschidă sub-banda pentru servicii de comunicații electronice, deoarece este necesar să se țină cont de situațiile diferite în materie de radiodifuziune terestră din statele membre.

Pentru a putea profita pe deplin de beneficiile armonizării la nivelul UE, Comisia ar putea să propună Parlamentului European și Consiliului ca statele membre să nu mai folosească sub-banda 790-862 MHz pentru serviciile de radiodifuziune de mare putere și să implementeze în totalitate decizia de armonizare tehnică a UE până cel mai târziu la o dată care va fi stabilită la scara UE.

Un alt beneficiu care derivă din fixarea unui termen limită de deschidere a sub-benzii pentru noi servicii este acela că se evită astfel situația în care statele membre care nu au eliberat sub-banda de transmisiile de radiodifuziune ar putea împiedica lansarea eficientă de noi servicii în alte state membre, din cauza interferențelor transfrontaliere, ceea ce ar împiedica obținerea unei acoperiri totale a aplicațiilor de bandă largă pe suport radio.

²⁵ A se vedea de asemenea Avizul RSPG asupra aspectelor legate de spectrul radio la frontierele UE, RSPG08-232 din 19 iunie 2008.

²⁶ http://rspg.ec.europa.eu/documents/documents/meeting/rspg16/rspg08232_finalopinion_outereuborders.pdf
Trei scenarii de ofertă și șase scenarii de cerere de spectru radio (conținând previziuni diferite în ceea ce privește evoluția în timp a cererii de servicii de radiodifuziune și de servicii de bandă largă pe suport radio) au fost comparate cu un scenariu de referință corespunzând efectului așteptat al unei absențe de coordonare la nivel european.

²⁷ Valoare incrementală netă privată (valoare netă actualizată pe o perioadă de 15 ani).

²⁸ Aceste cifre reprezintă o parte a valorii incrementale estimate a unei acțiuni coordonate a UE în toată porțiunea de spectru a dividendului digital pentru serviciile de radiodifuziune și cele de bandă largă pe suport radio la care se face referire în capitolul 1. Detalii suplimentare se găsesc în secțiunea 5.4 a documentului de evaluare a impactului.

4.3. Respectarea unui nivel minim de eficiență în ceea ce privește utilizările viitoare ale frecvențelor din spectrul dividendului digital.

Spectrul dividendului digital este o resursă publică limitată și prețioasă, care răspunde unor nevoi culturale, sociale și economice. Prin urmare este important ca toți utilizatorii potențiali să fie stimulați în a asigura folosirea eficientă a respectivei resurse, fără a se pierde din vedere că acest lucru poate atrage după sine costuri suplimentare datorate investițiilor în tehnologii performante. Acest proces ar putea fi mult facilitat prin stabilirea unui nivel minim de eficiență în ceea ce privește utilizarea spectrului de frecvențe, care să fie respectat de toți utilizatorii dividendului digital.

Pentru a face astfel încât dividendul digital să fie utilizat în manieră optimă și pentru crearea unui cadru coerent relativ la măsurile tehnice specifice din domeniul utilizării eficiente a spectrului de frecvențe, se poate preconiza adoptarea la nivel european a unor cerințe comune minime de utilizare eficientă a spectrului de frecvențe de către toate aplicațiile.

Pentru a putea atinge acest obiectiv în perioada actuală de puternice constrângeri financiare, va fi nevoie de un angajament politic clar pentru a convinge toate părțile interesate de avantajul colectiv al unei astfel de inițiative, dar și de un plan clar de implementare.

5. SPRE NOI ÎMBUNĂTĂȚIRI ÎN UTILIZAREA DIVIDENDULUI DIGITAL

În confruntarea cu natura evolutivă a dividendului digital este nevoie de o abordare „dinamică”: tehnologia, serviciile, cererea pieței și exigențele sociale evoluează, iar acțiunile prevăzute în foaia de parcurs a UE vor trebui să fie adaptate în consecință. În afară de acțiunile strategice cu caracter urgent prezentate mai sus, există și inițiative de prospectare care ar putea conduce pe termen lung la o creștere ulterioară a dimensiunii potențiale și a posibilităților de utilizare a dividendului digital. Capacitatea suplimentară care ar putea fi obținută ar permite UE să facă față provocărilor viitoare, ca de exemplu o creștere bruscă a cererii de spectru pentru aplicații noi și implicit neprevăzute. Ciclurile lungi de planificare a spectrului impun ca aceste inițiative să fie stabilite de comun acord cu mult timp înainte ca ele să producă efecte (în general cu 5 până la 10 ani mai devreme) și să fie precedate de o evaluare a impactului adecvată, precum și de o analiză a impactului lor potențial asupra situației concurenței.

Printre inițiativele cele mai promițătoare care rezultă din studiul Comisiei se numără:

- (1) **Promovarea colaborării între statele membre în vederea alcătuirii de planuri comune pentru lansarea rețelelor de radiodifuziune (trecerea la normele MPEG-4 sau DVB-T2).** Cooperarea comunitară ar putea viza stabilirea de date țintă pentru migrarea rețelelor spre standarde mai eficiente în materie de spectru și elaborarea de linii directe comune de implementare.
- (2) **Obligația ca toate receptoarele digitale de televiziune vândute în UE după o anumită dată (de stabilit ulterior) să fie pregătite să funcționeze pe baza unui un standard de comprimare digitală a transmisiei de nouă generație, cum ar fi standardul H264/MPEG-4 AVC.** Aceste echipamente ar trebui să fie de asemenea compatibile cu standardele anterioare, pentru a putea asigura recepția transmisiilor efectuate după standardele actuale. Această măsură ambițioasă, adoptată deja în Franța și preconizată în Spania, ar genera o masă critică de receptoare de televiziune de înaltă performanță în Europa și ar accelera ritmul lansării infrastructurilor de rețea aferente.

- (3) **Stabilirea unui standard minim privind capacitatea receptoarelor digitale de televiziune de a rezista la interferențe (imunitatea la interferențe).** Producătorii de echipamente și operatorii lucrează deja de mai mult timp la un set de măsuri care să le permită realizarea de terminale de comunicații electronice și de receptoare de televiziune care să nu se perturbe reciproc prin interferențe. În timp ce parametrii tehnici care reglementează utilizarea porțiunii de bandă UHF pentru comunicații pe suport radio nu permit interferențe prejudiciabile cu semnalele de televiziune, se impune stabilirea unui standard minim în ceea ce privește capacitatea de rezistență a receptoarelor la posibile interferențe, garantând astfel consumatorului o mai bună calitate a recepției și permițând reducerea costurilor aferente măsurilor de protecție contra interferențelor care ar putea fi necesare pentru echipamentele care operează în bande de frecvențe adiacente.
- (4) **Evaluarea posibilităților de lansare la scară extinsă a rețelelor monofrecvență (SFN).** Aceste rețele utilizează spectrul într-o manieră mult mai eficientă, deoarece ele pot să acopere zone geografice mai întinse fără a schimba frecvența portantă, dar performanțele lor reale trebuie să fie încă evaluate pe teren. Statele membre ar putea fi invitate să facă schimburi de experiență în materie de lansare de rețele monofrecvență, cu ajutorul Comitetului pentru spectrul de frecvențe radio, care se va însărcina cu colectarea și evaluarea informațiilor.
- (5) **Sprijinirea cercetării în domeniul sistemelor de comunicații mobile „cu agilitate de frecvență”.** Dezvoltarea unor astfel de sisteme va necesita investiții considerabile, care vor solicita mari eforturi din partea producătorilor, dar care vor putea fi realizate probabil în cooperare, făcând eventual apel la finanțarea comunitară.
- (6) **Garantarea continuității microfoanelor pe suport radio și a altor aplicații similare, prin identificarea de viitoare frecvențe armonizate.** Obiectivul ar fi identificarea celei mai bune strategii pentru garantarea unei „rute de migrare” eficiente pentru utilizatorii și pentru producătorii actuali de dispozitive care folosesc benzile de frecvențe respective și ar putea presupune lucrări tehnice ulterioare efectuate de CEPT²⁹, în cadrul unui mandat din partea Comisiei Europene.
- (7) **Adoptarea unei poziții comune în privința exploatării potențiale a „spațiilor libere” ca dividend digital.** Statele membre vor fi invitate să coopereze cu Comisia pentru a studia posibilitatea exploatării „spațiilor libere” (porțiuni de spectru neutilizate, aflate între zonele de acoperire ale radiodifuziunii) pentru uzul echipamentelor radio cognitive³⁰, pe baza unui ansamblu comun de cerințe tehnice europene.

6. CONCLUZIE

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să se pronunțe cu privire la aceste propuneri strategice pentru o abordare coordonată a dividendului digital. După examinarea contribuțiilor celor două instituții, Comisia intenționează să integreze elemente ale propunerilor în

²⁹ Conferința Europeană a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații.

³⁰ Tehnologia radio cognitivă permite echipamentelor radio să identifice frecvențele care nu sunt ocupate la un moment dat de utilizatorul lor primar și să le exploateze temporar.

programul extins de acțiune în materie de spectru care va fi prezentat pentru adoptare Parlamentului European și Consiliului în 2010.

În plus, Comisia va supune de urgență atenției Comitetului pentru spectrul de frecvențe radio o propunere privind armonizarea tehnică a sub-benzii 790-862 MHz în vederea obținerii avizului de reglementare.

În fine, statele membre vor fi de asemenea invitate ca până la jumătatea anului 2010 să raporteze Comisiei progresele făcute pe calea abandonării la timp a tehnologiei de radiodifuziune analogice.